

JLOBIN

de Sandu Osadcenco

DEX nu explică noțiunea de jlob. Posibil denotația e prea complexă pentru a putea fi explicată. În schimb e foarte frecventă. Atât de frecventă încât pe alocuri devine normă a vieții.

CARACTERISTICI GENERALE

Jlobi în Moldova întâlnim peste tot. Ei fac parte din toate categoriile sociale. Comunică mai mult prin exclamații și un număr foarte redus de cuvinte. Preponderent sunt moldoveni sau ruși. Se întâlnesc și alte naționalități dar pe la noi mai puțin. În fond, fiecare națiune își are fondul său de « aur » de jlobi. Dar vom vorbi despre ai noștri că ne sunt mai aproape, mai dragi, mai ai noștri.

CARACTERISTICĂ PARTICULARĂ

Sunt mulți.

ASPECT EXTERIOR

Se îmbracă neglijent în culori închise, preponderent cenușiu sau negru, scurte vechi din piele, blugi, trening sau pantaloni de tăvăleală. De obicei, sunt nespălați, răspândind în jur un miros dizgrațios asemănător cu cel de varză murată. Obiceiul de a nu se spăla provine probabil din timpurile sovietice în care, « банный день » era o dată pe săptămână. Ziua în care se spăla poporul era sâmbăta. Luni, marți și celelalte zile ale săptămânii nu erau « împovărate » de asemenea mărunișuri nesemnificative. Lenjeria se schimba și ea cu aceeași periodicitate - o dată pe săptămână. Obiceiul a persistat în timp ajungând până în zilele noastre. Astfel, călătoria în microbuze, mai ales pe timp de vară, se transformă în chin serios, salonul mașinii fiind acoperit de un miros infernal de transpirație și încă unul de proveniență și mai dizgrațioasă. O trăsătură distinctivă aproape rituală a jlobilor e faptul că sunt tunși chilug – o deviere mai mult mintală ce a dat peste societatea noastră răspîndindu-se ca o boală. Ce s-a întâmplat? De unde

vin toate astea? E natural să fie tuns chilug un pușcăriaș sau un soldat pe front. Lucru explicabil. Dacă nu face acest lucru, în mod elementar îl mănâncă pădunchii. Ce aștia din stradă și ei se tem de pădunchii? Dacă e să judeci asupra gradului lor de igienă un asemenea deznodământ este foarte posibil. Nu vreau să cred că acesta e aspectul noii generații dar când ies în stradă... Rușii au inventat un termen foarte reușit pentru reprezentanții acestei clase - « Яйцеголовые ». E bun nu-i așa? Hei! « Яйцеголовые » Hello! Cum o mai duceți? Pot înțelege situația în care un bărbat cu chelie naturală își rade restul frizurii care-i crește cam stângaci pentru a nu părea nostim. Căpătând aspect « dur », gen Gr. Kotovskii societatea îl acceptă pentru că procedeul este explicabil și firesc. Dar ceilalți? Poate nu înțeleg eu ceva, poate sau schimbat standardele și acum cu cât ești mai urât și transpirat cu atât ești mai atractiv? Foarte frumos s-a întrebat asupra acestui fapt un simplu bărbat în timpul unui reportaj realizat de TV Moldova. Un an în urmă, lucrătorii talciocului chinuți de organele de control s-au revoltat, au ieșit și au blocat strada Izmail. Unul din manifestanți, foarte exaltat cu un puternic accent moldovenesc se adresa reporterului: « приходят все в черном, у всех красные удостоверения и все лысые. Почему они лысые я Вас спрашиваю? » Să fi fost și eu acolo m-aș fi întrebat și eu « pocemu oni lăsăe? » Asistând, primavara trecută, la « racing » (cursele de automobile ce se desfășoară în fața televiziunii) am aruncat o privire asupra publicului adunat. Erau bărbați de diferite vârste, preponderent - tineri. Mă uitam în jur nereușind să mă debarsez de gândul, că în Moldova s-a produs ceva ieșit din comun. Aveam senzația dublă: sau țara a fost lovită de o epidemie gravă de tifos din care iese cu greu, sau

Prezidentul a deschis ieri porțile închisorilor și toți cei scăpați ieri la libertate au hotărât să vină azi la « racing ». Oameni buni, ce se întâmplă? Când s-a produs această mutație socio-culturală? Uitați-vă mai atent la aspectul bărbaților pe străzile orașului. Femeile noastre au ajuns la situația că nu doresc să se căsătorească, evadează din țară pentru că nu se pot uita la voi - la niște jlobi nespălați! La drept vorbind tunsoarea a la « zăk » nu este trăsătura obligatorie ce caracterizează categoria de oameni de care vorbim. Multe persoane cumsecade sunt tunse scurt. Aici nu ai ce le face. Dar cert e faptul că acest stil născut undeva prin închisorile din Nijniy Taghil e de proveniență jlobească.

COMUNICARE

Jlobii comunică între ei preponderent prin sunete. În sunetele pe care le scot predomină note asemănătoare cu cele emise de animale. « H » și « HI ». Sau « I-I-I-I-I... » sau « Hă-ă-ă... »

sau se mai aude câte un « I-I-I-I-I... ». Râsul sună cam așa: « Hi-hi-hi-hi-hi... ». Se mai aude și câte un « Ā-ă-ă » dar care și el în final trece în « I-I-I-I-I... ». Jlobii ruși au un lexicon mai dezvoltat grație bogatei paletă de înjurături rusești. Trăsătura lor distinctivă e că nu vorbesc limba statului în care trăiesc. În general, cunoașterea unei singure limbi deja e simptom al unei dezvoltări reduse. Dar să nu înțelegi cel puțin limba țării tale, a țării în care te-ai născut, să-ți fie rușine s-o vorbești e manifestare pură de « jlobism fără hotare ». Jlobii tineri se simt foarte incomod în momentul în care nimeresc în alt mediu decât cel în care sunt obișnuiți să existe (piețe, baruri ieftine, colț de stradă). Sunt stresați când nimeresc într-un mediu elevat în care predomină curățenia, lumina, inteligența. De obicei, privesc în jur cu indiferență ostentativă. În aceste momente tac. Ei preferă să nu răspundă la întrebări, mai mult mugind decât vorbind. Mulți din ei fac parte din grupul de risc, beau ce le

Fiecare pasăre pre limba ei piere.

cade, mănâncă la fel. Odată depășind timiditatea, mai ales în cazul în care nimeresc în atenția femeilor, declanșează tirade întregi depănând șiruri lungi de banalități. Toate acestea însă - după consumul unor doze serioase de alcool. Căci așa e obiceiul jlobilor – să bea mult. Ei sunt foarte ușor influențați de persoane cu ►

Colea, tu harbuz ai mîncat anu ista?
I-hi! Ne-o dat Vasea o bucățică

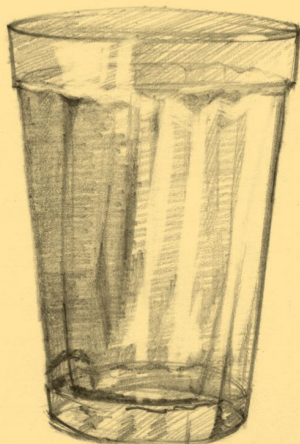
devieri criminale. Lumea interlopă este mama jlobiei. Unul din cele mai incomode momente pentru ei e situația în care sunt rugați să explice motivul pentru care au comis crima, agresiunea sau actul de huliganism. Pentru această categorie de jlobi e mai ușor să ispășească vreo pedeapsă decât să explice cauza pentru care a comis fărădelegea.

CATEGORII DE VÂRSTĂ

Sunt foarte variate. Cei maturi sunt la fel de periculoși ca și cei tineri. Cei tineri prezintă pericol pentru trecători în orele de seară, mai ales în curți întunecoase și în apropierea localurilor ce vând băuturi alcoolice ieftine. Jlobii maturi sunt periculoși mereu, pentru întreaga societate. Cuibăriți prin cabinete și departamente, ei încearcă să dirijeze țara storcându-i vlagă. Ei iau hotărâri jlobești, emit decizii jlobești, iau mită, comit evaziuni fiscale, acceptă contrabanda, distrugând moralitatea societății.

PREFERINȚE

Jlobii tineri: preferă „Russkii chanson”, berea, „Russkoe radio” și glumele proaste transmise de acest radio. Din emisiunile televizate jlobești în topul preferințelor sunt: „Golod”, „Dom-2” și „Za steklom”. În afară de acestea ei adoră tot ce ține de

subcultura banditească rusească. Filme preferate: „Banditskii Peterburg”, „Po klikie zveri”, „Brigada” și toate celelalte din aceeași categorie. Pretind că înțeleg în automobile, telefoane mobile și cunosc la femei.

Jlobii mai în vârstă: același „Russkoe radio”, bancuri de prost gust, muzica populară. Sunt susținători fideli ai institutului de nănășie și cumătrie. Deseori sunt religioși sau se prefac că sunt. Alte preferințe - vinul roșu, „șaslăc” și soțiile prietenilor. În mod deosebit le place puterea. Pot să-și consume o bună parte din viață luptând pentru putere de dragul de ai înjosi pe alții sau din dorința „să le arate ei lor...!!!”. În unele cazuri știu de frica soțiilor. În același timp sunt gata să înjosească orice altă femeie în transport ori în alt loc public („Și ti uiț, fă, oaie la mini”)

PREFERINȚA UNIVERSALĂ

și cea mai ardentă:
a fi VIP

După tunsul chilug este cea de a doua boală a societății. Atâtea VIP-uri prin țară de nu mai încăpem noi ceilalți de ei. Te uiți în jur - numai oameni celebri. Țara, nu știu din ce cauză, e săracă, dar cu celebrități putem umplea pământul. În accepție contemporană moldovenească, VIP nu înseamnă termen ce ține de știință, progres, cunoștințe sau tehnologie. Dacă e să facem abstracție de congresele internaționale și delegațiile oficiale, VIP, în Moldova, înseamnă șezutul în primele rânduri la concerte și manifestații, pozatul în fața camerelor foto pe la recepții, mersul cu mașini cât mai înfrigoratoare, prezența în revistele respective, trecerea prin intrările prin care celorlalți le este interzis să treacă. Este foarte greu să înțelegi ce au făcut aceste persoane pentru prosperarea țării. Deseori contaminate de această boală sunt soțiile bărbaților prosperi sau femeile care

se vor a fi recunoscute drept „business lady”. Ele sunt dominate de ideea fixă că sunt foarte importante, apelând la atribute „obligatorii” gen: masaj, fitness, solariu, prezentări de modă, pupături false. Dându-și aere de „beaumonde” ele își etalează ostentativ în societate manichiura, pantofii, hainele, poșetele, zâmbind în stânga și în dreapta, în același timp, urându-se de moarte între ele. Nici una din aceste făpturi, însă, după cum vă dați seama, nu este de proveniență împăratească. Toate sunt venite de la coada vacii, unele de prin sate, de la cămine, altele de prin „hrușciovski” cu aceleași „podiezuri” murdare. Dorința de a-și ascunde sub farduri franceze sau cravate italiene, proveniența plebeică este miezul tainic al VIP-urilor moldovenești. Categorie există și VIP-uri adevărate. Președintele țării, Conducerea Parlamentului, a Guvernului. De ei depind multe lucruri în viața noastră. De faptul cum se poartă, ce vorbesc, cum privesc depinde atitudinea altor state față de noi. Un cuvânt spus de o asemenea persoană la o întâlnire internațională poate să întoarcă spre bine sau spre rău viața fiecăruia din noi. Vă închipuiți - e suficientă o mică greșală comisă de o asemenea persoană, în timpul tratativelor asupra furnizării gazelor în Moldova, și gata - din această zi pentru gaz veți plăti mult mai mult. Ei sunt într-adevăr persoane importante. Ei ne reprezintă pe noi, țara noastră. Din alt punct de vedere în acceptul normal al cuvântului, VIP este persoana importantă într-o circumstanță de viață. Este

foarte important pompierul în timpul incendiului, pentru că în acest caz într-adevăr nu există om mai însemnat și mai trebuincios ca el. Aviatorul este persoană foarte importantă în avion. Medicul e VIP în sala de operații. Stând întins pe masă, cu perfuziile băgate în vene, vă veți da seama imediat cine e „very important” pentru Dumneavoastră în acel minut, medicul ce vă scormonește măruntaiele pentru a vă salva viața sau „drăguțul interpret Filip Kirkorov”.

Și aici merită să ne întrebăm - ce plodim noi? Ce fel de VIP poate fi o șansonietă de-a noastră mucoasă, fără voce și prestație, care nu știe nimic altceva decât să dea din fundul ei plat de dimensiunea unui mar tăiat în jumătate. Astea-s VIP-uri? Astea-s persoane importante? „Very Important Puță verde!” (cum spunea tata) Pardon.

Cu atât mai nostim e faptul că personaje de acest gen se proclamă VIP, iar ceilalți stau cu

gura căscată și acceptă toată comedia asta. Seara, la televizor, urmărim cum se vaicăreă VIP-urile noastre tinere cât este de greu să fii manechin, cât sunt de obositoare foto-sesiunile. Eu zic că ar fi bine să-și ia o scurtă vacanță, să se ducă la țară de unde au venit, să apuce țâța vacii și să mulgă vreo două-trei luni, poate le trece din oboeală.

Ce ziceți de apelul „Pentru o Moldova fără jlobi și fără VIP-uri !”?

ORIENTARE SEXUALĂ

Jlobii sunt tradiționaliști, dar maniera de acostare a unei domnișoare seamănă mai mult cu exclamațiile adresate vacilor ce se întorc de la păscut. De obicei: „Vhă-ă-ă-i audz? Stai oleacă! Să poati pi tini puțân?”.

PROFESII

Nespecificat. Orice profesie fie ea paznic, vânzător, șofer, polițist, judecător, primar. Printre jlobi se întâlnesc foarte mulți studenți și elevi din clasele superioare. Există domenii de meserii în care 90-98 la sută din efectiv sunt jlobi. De obicei, sunt supărăcioși și răzbunători. Din această cauză, nu le mai nominalizez. În schimb voi numi profesiile în care, tradițional, găsim foarte puțini jlobi - aviatori, medici, artiști de balet, interpreți de muzică clasică, lucrători științifici, bibliotecari, lucrători ai galeriilor de artă etc.

O întrebare la care societatea mereu caută răspuns e următoarea: din ce cauză unii funcționari cu salarii oficiale de până la 1000 lei sunt bogați, iar savanții, medicii, profesorii, inventatorii care au același salariu de până la 1000 de lei sunt săraci? Cine poate răspunde? Deosebit de periculoși sunt jlobii din judecătorii și organele de drept care pentru două-trei sute de dolari scot hotărâri false nedreptățind sorți omenești. Din cauza lor poporul se ferește de judecată știind că nu va găsi dreptate în ea. Justiția transformată în business este un pericol crunt al societății noastre. Datorită ei, minciuna capătă statut de adevăr, iar adevărul e considerat minciună. Cei din voi, care n-au trecut printr-un asemenea măcel, nu vă mirați, întrebați-i pe cei ce au simțit pe pielea lor ce înseamnă judecată moldove-

nească atunci când judecătorul e job.

Îmi aduc aminte de una din persoanele de acest gen care mă tot telefona și îmi tot cerea ba o mașină de nisip pentru construcția casei lui (de parca eu aș lucra la extracție), ba voia să-i fac o poartă nouă, ba altceva și tot așa. Odată, în jurul zilei de 7 martie, mă sună și-mi spune pe un ton usturător: "Sandu, voi sovisti aveți?"

„Ce s-a întâmplat?” - îl întreb. „Măi, eu parcă nu v-am făcut nici un rău” (la noi șefii trebuie iubiți numai pentru faptul că nu-ți fac rău). „Da voi?”, „Dar noi ce rău am făcut?” „Păi, trece sărbătoarea noastră profesională, voi - nică, trece Anul Nou, voi - nică, trece 23 februarie - iar nică. Ei bine la 8 martie eu n-am mai putut răbda”. „Dar ce-i?” - zic eu, știind că toți colegii lui sunt bărbați? „Cum ce-i?! Trebuie niște cognaci!”.

În general, sărbătorile în viața moldovenilor prezintă un capitol important. Acest capitol merită să fie analizat în mod separat, începând cu sărbătorile religioase ce au loc aproape în fiecare zi și terminând cu nemuritoarea sărbătoare de 23 februarie pe care mii de moldoveni o cinstesc cu sfințenie. Toate acestea se produc pe fundalul unei serioase incompetențe profesionale. Necunoașterea profesiei și superficialismul este siropul amar ce a impregnat societatea. Cândva, la Univermag-ul Central, doi evrei bătrâni vindeau fototehnică. Fiecare doritor putea să se apropie, să întrebe, să beneficieze de o consultație. Erau specialiști de valoare în tot ce făceau. Au trecut anii. Evreii demult plecaseră în Israel. În același magazin, care-și schimbase numele în „Gemenii” secția foto a dispărut. În locul ei a

venit KODAK. La vitrină au fost expuse câteva categorii de peliculă fotografică ambalate în cutii frumoase de culoare galben-aurie. Pe fiecare din ele era afișat prețul care se deosebea de la cutie la cutie. Într-o zi, m-am apropiat și eu să văd ce mai este nou. Neînțelegând în ce constă diferența am întrebat cu ce se deosebește pelicula mai scumpă de cea mai ieftină. Involuntar, așteptam un răspuns profesionist cu caracteristici ale straturilor de emulsie sau explicații asupra unor modalități de mascare a peliculei. Am auzit răspunsul care literalmente m-a terminat pe loc: „Эта лучше, эта хуже”. Am împietrit. Am ridicat ochii încet și am văzut de asupra mea o femeie tânără, lungă și slăbănoagă, vopsită puternic, cu aspect de prostituată ieftină. Vă închipuiți cam ce arsenal de cunoștințe avea ea în domeniu? „Эта лучше, эта хуже”. Am scrâșnit din dinți înțelegând că timpurile vechi s-au dus, a venit era incompetenței, ignoranței și prostiei.

Treceți pe la hipermarketurile noastre, pe la saloanele de dame, veți vedea toate „specialistele” astea adunate acolo grămadă. Sunt reprezentantele noii generații de lucrătoare a comerțului. Aria intereselor lor e cuprinsă în termenii „курс доллара, шмотки, покурить, попить кофе и мужчины”. Noua religie este venerarea oarbă a mărcilor străine imprimate pe căptușeala hainelor. Cuvintele magice sunt ceva de genul: „Versace, Gucci, Hugo Boss” etc. Atunci, însă, când vorbești cu ei de esența fenomenelor, descoperi vidul cosmic pur. Am întrebat odată de un tânăr cu „label”-uri moderne afișate pe el. „Acolo jos ce e? - Unde? Uite acolo jos. - O priză de curent. Și ce

laitegolovii
(tipaj clasic întâlnit pe străzile Chișinăului)

fel de curent curge prin ea? Cum ce fel de curent?! Curent electric! Continuu? Alternativ? - îl întreb. Aici tânărul s-a blocat. Întrebarea de clasa VI e mult prea complicată și nepotrivită pentru acest gen de oameni. Ei sunt foarte ocupați. Stau cu celularele în mână și fac schimb de imagini prin blue-tooth. Apropie-te de ei și încearcă sa-i întrebi: „Unde se află celulele în celularul vostru?”.

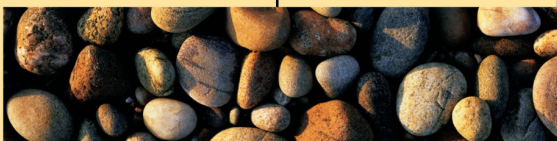
Într-o vară mi-a venit și mie dorința să-mi cumpăr niște ochelari de soare. Găsesc un magazin specializat. Intru. La vitrină vad câteva perechi. Gama de prețuri de la 50 până la 3000 de lei. Rămân un pic mirat, dar rog vânzătoarea să-mi demonstreze perechea de 50 de lei și cea de 3000. Mă uit la ele și încerc să le analizez mai minuțios. Ambele aveau ramă de metal și lentile de sticlă. „Care e deosebirea

între ochelarii ăștea?”, întreb. „Вы что не понимаете?” Păi, „не понимаю” de asta întreb. „Это для людей знающих, для ценителей”. -Ценителей чего? M-am interesat eu. Vânzătoarea se uita la mine cu un zâmbet exasperat de fals. Eu, în fond, sunt familiarizat cu optica, în special cu cea ce ține de obiective fotografice și îmi dau bine seama cam cu ce se deosebește un obiectiv apocromat cu apertura de 2,8 și distanța focală de 800 mm prețul căruia atinge 12.000 USD de un simplu obiectiv de 20 de USD. Dar aici, recunosc, am fost pus pe gânduri. Ceea ce puteam presupune era doar faptul că 3.000 de lei pot costa niște ochelari sticlă

căror e confecționată dintr-un siliciu de puritate absolută adus de undeva de pe luna, fapt ce ar putea oferi acestei sticle un grad de claritate prin care poți vedea ceea ce nu vei observa nici odată cu ochiul liber. Poate dacă îmi pun ochelarii ăștea scumpi - am presupus eu - mă așteaptă vreo surpriză, am să văd, de exemplu, toate femeile din jur goale. Am probat perechea

scumpă. Nu s-a întâmplat nimic. Toate erau la locul lor exact așa cum ar fi trebuit să fie. Am probat-o pe cea ieftină - nici o diferență.

Stăteam în neștire ținând într-o mână ochelarii de 50, iar în cealaltă cei de 3000. Vânzătoarea a dedus că are în fața ei un tip prost de-a binelea. După o pauză a încercat să mă ajute să ies din încurcătură.

„Это очки для понимающих, для ценителей фирмы (cu-vântul „фирмы” se pronunță cu accentul pe „ы”). Abia atunci am descifrat pe sticla ochelarilor scumpi o inscripție de genul „Steilman” sau „Ray Ban”, sau ceva de acest gen. „Și doar pentru cuvântul ăsta trebuie să plătesc 2950 de lei în plus?” - m-am interesat eu.

Și scrie aiașea?

„Видите, Вы не понимаете”. Eu la drept vorbind aș considera că Steilman sau celălalt ar trebui să-mi plătească mie cel puțin vreo 100 de lei pentru faptul că-i port numele pe frunte. Am zis acest lucru vânzătoarei, dar îmi pare că nu m-a înțeles. De atunci, au trecut vreo cinci ani. Până acum port ochelarii de 50 de lei, care s-au dovedit a fi foarte buni chiar și fără sfântul nume a lui Steilman pe ei.

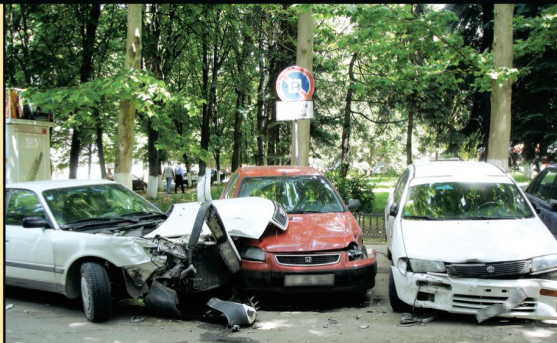
COMPORTAMENT

Momentul distinctiv prin care deosebești jobii la distanță e faptul că-și scarpină ouăle în public (pardon, testiculele) și scuipă împrejur. Cele mai frecvente expresii sunt „blea” și „pizdet”. Se urinează pe sub garduri, la colțuri de casă și neapărat, absolut neapărat, pe palierale blocurilor. Scările blocurilor dacă nu miroase a urină nu simți că ești la Chișinău. Toate din cauza prezenței jobilor și lipsei WC-urilor. Să nu constru-

iești WC-uri publice e și asta o jlobie, de parcă noi fiziologic suntem concepuți altfel. Mă întreb cum se descurcă străinii în orașul nostru în care există doar vreo trei WC publice pentru 750.000 de locuitori? Noi ne descurcăm, facem pe sub garduri, în tufișuri, pe scări, dar ei săracii...?

În schimb, o mulțime de compatrioți de ai noștri pleacă în străinătate și deservește de zor WC-urile francezilor, nemților, italienilor. I-am întâlnit peste tot și la Munhen, și la Viena, și la Veneția. Cu amabilitate beneficiam și eu de un „pis” pe gratis în semn de recunoștință că suntem compatrioți. Acasă, la Chișinău, ieșind în stradă, grăbindu-mă la serviciu ori de la serviciu întotdeauna m-a șocat o frază jlobească, care fiindu-mi adresată mereu mă lasă în pauză de memorie. „Noroc. Și ti primbli?” Și uite aici, recunosc, mușesc. Nu știu ce să răspund. „Într-adevar. „Și mă primblu?” Să mă îndrep-tătesc și să răspund: „Nu, nu mă plimb, sunt la serviciu, mă grăbesc” - nu are nici un rost. Ce n-aș zice, în final tot ridicol rămân.

Jlobii stau pe la colțuri de stradă privind pasiv împrejur, rotind între dinți un chibrit, iar pe deget cheile mașinii. E un element distinctiv pentru cei care au mașină. La volan sunt periculoși. Este exactă asociația cu „maimuța cu grenada în mână”. Modelul automobilului nu are importanță. Jlobii găsesc și la volanul unui „OPEL Cadet” prăpădit și la volanul unui „Lexus”. Cei mai periculoși sunt cei care conduc automobile specializate dotate cu girofaruri. Anume acestor jlobi le pare că tot asfaltul de pe lume e al lor. Câte odată am senzația că pentru ei culorile semaforului sunt inversate. Trecerea pe roșu nu e o rușine, ci semn de virtute interioară. Această senzație ridică gradul de jlobie la pătrat în momentul în care o asemenea persoană urcă la volan. O statistică a accidentelor rutiere indică drept cauză principală a accidentelor în anii 80

Accident produs la 5 iulie 2006 la intersecția străzilor Sfatul Țării și 31 August.

Fabula:
Un automobil ce cobora pe Sfatul Țării nu acordă prioritate rutierei ce se deplasează pe strada 31 August. O lovește lateral și o proiectează în parcare Națiunilor Unite. În rezultat 7 mașini lovite..

Factori:
- lipsa de respect reciproc a participanților la trafic, neacordare de prioritate;

- semn rutier cu vizibilitate redusă tratat cu indiferență de serviciile respective de supraveghere a drumurilor;

- șofer de rutieră ce nu e obișnuit să se asigure chiar și în cazul

în care are prioritate,

- viteză excesivă;

- și în final, vestimentația exotică a șoferilor: chiloți pînă la genunchi și șlapi încălțați pe picior gol.

- consumul de alcool la volan. În anii 90, odată cu apariția pe piață a automobilelor străine, cauza accidentelor era viteză excesivă. Din 2000 încoace, principala cauză a accidentelor rutiere este lipsa de respect reciproc a participanților la trafic.

Jlobilor le place, fiind la volan, să acosteze fetele din stradă. Volanul le oferă aerul de supremație pe care-l etalează cu emfază. Sunt mereu dominați de iluzia prostească că sunt șoferi excelenți. Gonind pe străzi cu viteză sporită, întră în derapaje, comit accidente,

deteriorează mașini și omoară oameni. La prima groapă ori la prima băltoacă înghețată sar de pe drum răsturnând mașina. Ieșind din ea, se uită mirați împrejur, ca vițelul la poartă nouă, încercând să realizeze cum de așa ceva s-a întâmplat anume cu el. După ce-și vine în fire începe să umble tremurând pe la prieteni pentru a împrumuta bani. Neavând ulterior cum să-i întoarcă, se ceartă cu aceștia, rămânând câte odată dușmani pe viață. Jlobii sunt persoane care împrumută bani și nu-i întorc la timp. Apropo, împrumutatul de bani „de la prieteni”

provine și el din neștiință și lipsă de experiență de viață. Unii din ei au făcut din jlobie specialitate. În microbuze, cauzată prin buzunarele pasagerilor furând telefoane mobile, mai ales de la fete tinere care nu pot riposta. Nu înțeleg cât de bogat poți deveni furând telefoane. Nu știți cumva care e venitul mediu al unui job hoț de telefoane? E curioasă această „meserie”, mai ales din perspectiva că poate fi prins de cineva și bătut măr.

Jlobii sunt specialiști proști în tot ce fac. Marea majoritate nu cunosc nici o limbă: fie ea maternă sau străină. Nu citesc. Grad de ingeniozitate scăzut. Unii din ei cunosc slab literele. Deseori se supără neînțelegând sensul glumelor.

La observații - reacționează agresiv. Nu cunosc și nu utilizează nici odată cuvintele „pardon” sau „scuzați-mă”. Câteodată, pot sări la bătaie, dar, ca și multe alte lucruri, nu știu să-l facă nici pe acesta. Sunt mișei și fricoși. Pot lovi pe la spate. Frica mizerabilă de cățea, care vrea să muște, dar moare de teamă e una din trăsăturile caracteristice ale acestei categorii de oameni. Jlobii maturi nu manifestă nici un semn de cultură în mâncare. Beau tot ce arde, mănâncă tot ce se mișcă. După 30 de ani încep a semăna mult cu niște porcușori îndesați. Ai senzația de-l împungi cu acul - țâșnește „Cabernet” curat. După 35 de ani, fața începe a împrumuta nuanțe violete. Sunt predispuși în special bolilor ce țin de tractul digestiv și eliminare? (ficat, rinichi, pancreas). Din cauza lipsei de cultură, trăiesc puțin. Între 40 și 55 de ani le bate ceasul și rând pe rând, burduhoși, răspândind același miros de varză împuțită, unul mai frumos decât altul, sunt scoși afară în sicriu ascultând ce le spune popa în ultimul lor ceas.

MANIFESTĂRI

Mâncatul „răsăritei” în locurile publice e manifestare de

jobism național. În ultimul timp, e disociat de una din ocupațiile mai contemporane – fumatul de ierburi exotice. Și dacă e să facem o paralelă între consumul de alcool și cel al drogurilor, putem atesta fără dubii – consumul de vin provine dintr-o cultură alimentară veche, iar consumul de droguri nu e nimic altceva decât o manifestare de jobism natural. Odată cu apariția tehnicii electronice portabile a apărut încă o belea omniprezentă – muzica inclusă în „gura mare”. În ultimii ani, Chișinăul se confruntă cu un adevărat terorism acustic. Fiecare loc public ține neapărat să aibă un sistem de amplificare prin care include la intensități neverosimile muzica aleasă la nimereală. Se zice că e pentru distracția publicului. Și eu dacă nu am chef să mă distrez chiar în fiecare zi ce să fac? Mă întreb cui dracu” îi trebuie muzică la piață, în magazine, farmacii, în rutiere? Ce e cu boala asta muzicală? E un lucru ce denotă nu numai jobism, dar și un grad avansat de agresivitate al societății. Nici într-o țară a lumii, dar credeți-mă că am vizitat multe, n-am auzit să fie inclusă muzica în locuri publice. Știți de ce?... Pentru că nu sunt jobi. Astăzi e imposibil să găsești o terasă ori un restaurant în care te poți izola în compania unui prieten, ori a unei femei dragi întreținându-te frumos și discutând în liniște. Ciocanul jobiei e inclus la maxim făcând totul pentru a-ți strica seara. Trebuie neapărat să strigi unul la altul pentru a te putea auzi. Dar microbuzele noastre dragi. Ai senzația că cineva a dat un ordin secret prin care fiecare pasager care circula cu maxi-taxi este dator de cel puțin două ori pe zi să asculte „Ruskoie Radio”. Primăriile, făcând greșeli grosolane, au permis plasarea de restaurante și terase direct în cartiere locative sub geamurile oamenilor, care la rândul lor, zi și noapte, încontinuu sunt supuși torturii acustice.

Cei ce au permis apariția unor asemenea serii de înmatriculare trebuie pedepsiți și ORAL și ANAL.

O categorie interesantă de jobi sunt șoferii: de toate rangurile și toate soiurile, care odată staționând, se lungesc în fotolii neavând altă distracție decât să deschidă portiera mașinii, evident cu boxe acustice încorporate în ea și să includă cât mai tare posibil muzica lor jlobească. Atunci când le faci observație reacționează așa cum am descris mai sus. Răspunsul e universal: „Ce nu vă place muzica?” Nu-mi place jobia.

S-ar părea că fenomenul e unul pur bărbătesc. Dar nu e întru tocmai așa. Un capitol aparte al temei generale îl prezintă „jobismul feminin”.

JLOBISM FEMININ

Germenele deseori zace în dorința femeii de a demonstra capacități de bărbat. Toate încep în timpul petrecerilor când fetele își permit să bea,

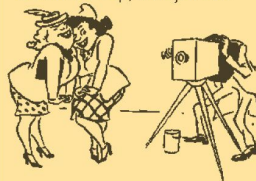
să fumeze, să înjure și să sloboadă glume urâte în adresa bărbaților.

Câteodată această grimasă a vieții capătă o întorsură cu totul ciudată în momentul în care femeia intenționează să ocupe în societate locul declarat bărbatului. Dominată de ideea paranoică asupra faptului că este mai deșteaptă, mai frumoasă, mai rezistentă, ea râvnește să conducă, să înjosească. Această deviere generează în mod inevitabil conflicte cu bărbații, care în acel moment se află în aria lor socială firească.

Arma de secole a rămas neschimbată – picioare dezgolite, sociabilitate excesivă, decolteu adânc, machiaj pronunțat, câteodată aplicat abuziv. Acest lucru întotdeauna a produs asupra bărbaților efectul scontat. Chiar și cei mai ocupați reușesc să rupă câteva minute pentru a le consuma în societatea unei asemenea femei, analizându-i disponibilitățile sexuale provocatoare.

Extrem de agresive sunt femeile puse pe cale de divorț. Și mai gravă e situația în care participanții la conflict: el și ea sunt parteneri într-o afacere și au ce împărți. Atunci posibilitatea de atac prin metode jlobești, pur feminine, necaracteristice bărbaților se manifestă în toată splendoarea ei. Prima idee sălbatică ce-i vine în cap femeiei-job e simularea unei hărțuiri sexuale, a unei bătăi sau a unei intenții de viol. Toate aceste motive sunt bune pentru a ataca un bărbat. În acest caz, scenariul e următorul: seara, femeia simulează acasă dureri infernale de cap din cauza loviturilor aplicate de colegul ei de serviciu. Cheamă salvarea. E transportată la urgență.

La spital simulează aceleași dureri de cap, amețeli etc.

Medicul atestă comoție cerebrală. Nimic mai simplu de simulat și nimic mai greu de demonstrat contrariul. Vorba rușilor „голова предмет темный”. Mai apoi, urmează expertiza medicului legist. Dacă

jloaba știe să se înțeleagă cu respectivul, documentul atestă lovitură în cap cu obiect contondent. Legistul expediază actul la poliție. În acest moment, bărbatul respectiv habar nu are de toată treaba asta. În același timp se „culeg” două-trei prietene fidele (sau și mai straniu, câte odată și bărbați prostituți) care confirmă că au fost martori ai atacului. Două săptămâni de anchetă se încheie și, peste o luna, vine procesul judiciar. La judecată, jloaba, vărsând lacrimi, demonstrează cu voce tremurătoare în ce mod sadiu tipul prezent în sală a apucat-o de păr și o bătea cu capul de perete. Nu are nici o importanță faptul că nu a fost constatată nici o zgărierură sau nici o vânătăie în urma acestui caz. Dacă judecătorul e femeie imediat se implică solidaritatea feminină. Dacă e bărbat se implică mecanismul „jobismului judiciar” sau corupția elementară. Și iată avem în față un tiran care-și permite să bată femeile la serviciu. Foarte inventive la asemenea gen de mârșăvii jlobești sunt femeile avocați care îndrumă clienta pe „calea cea dreaptă”. Cazurile acestea sunt frecvente, ași zice, sunt standardizate deja. Și pe cât sunt de primitive și jlobești pe atât sunt de eficiente – doar avem de a face cu jobi. ►

Publicitate jlobească în străzile Chișinăului

Chișinău, str. Matei Basarab

Chișinău, Bd. Moscovei

Ouale se vad. Restul unde e?

În toate aceste cazuri plata " " se percepe în mod natural (adică, respectiva pur și simplu se „curvește” culcându-se cu judecătorul sau cu legistul), sau în mod elementar le plătește bani. Câteodată ea face și una și alta, pentru a cimenta cât se poate de bine relațiile cu respectivii factori de decizie. Toate condițiile se discută și se negociază. Cu multa râvnă, jloaba etalează prin toate metodele posibile să plaseze aceste fotografii prin reviste sau ziare în intenția de a deveni și ea un fel de persoană publică. În primitivismul ei, însă, nu-și dă seama că este acceptată doar ca o simplă „curvă” în acest cerc de persoane. Căci fiecare cerc își are curvele lui: și businessmanii, și șoferii, și politicienii, și studenții, și boschetarii. În unele cazuri, jloaba în lupta ei sacră împotriva bărbatului respectiv, poate progresa și mai departe, înaintând să zicem la procuratură o scrisoare prin care anunță organul respectiv de o încercare de viol, sau persecutare în scop de omor. Toate - în funcție de gradul de mizerabilitate a respectivei femei. Mulți bărbați au suportat atacuri de acest gen. Acestea

intră în „tezaurul de aur” al operei clasice a jlobismului feminin. Dar să revenim la acest fenomen manifestat în mediul bărbătesc pentru că după cum înțeleg are și rădăcini istorice.

CEVA DIN ISTORIE

Prin 1964, rectorul Universității de Stat din acele timpuri, un oarecare Medvedev, reprezentant tipic al școlii staliniste trimis de undeva de prin Siberia să învețe moldovenii carte, îl cheamă pe tatăl meu - decan al Facultății de Filologie (azi, Facultatea de Litere) și adoptând un aer sever până la brutalitate, îl întreabă: „Иван Ефимович, вопрос серьезный, у тебя на факультете охломоны есть?” Tata, efectiv pus la perete, cugetă: „măi, înțeleg eu că „ахламон” e termen negativ, dar ce-o fi însemnând, naiba știe” și fără multe ezitări găsește soluția: „А где их нет?...” „Ну, я думаю ты не имеешь ввиду ректорат”, s-a mirat Medvedev. Expresia a persistat ani de zile transformată fiind în banc. Colegii tatălui meu, profesori ai Facultății de Litere, îl savurează până în ziua de azi. Într-adevăr, „где их нет?”. Și dacă e să fim sinceri și să recunoaștem adevărul, cred, fiecare din noi, cel puțin o dată în viață a manifestat

semnalmente de jlobie pentru care îi este rușine. Mai rău e când nu sesizezi acest lucru și nu porți sentimentul de vină și incomoditate.

JLOBISM SOCIAL

Jlobismul social se manifestă frecvent în atitudinea societății față de individ, în cazul în care individul se află într-o situație dificilă de viață. Să recunoaștem în momentele grele, acasă, în Moldova, simțim social vulnerabili și neprotejați. Nu e obișnuită lumea noastră să sară în ajutor. Căzând jos, fracturându-ți piciorul, poți sta ore întregi în băltoacă. Nu se știe dacă se va opri cineva să te ajute, să te ridice. La vreun grav accident, lumea din jur se adună din simpla curiozitate, să vadă ce s-a întâmplat, dar

rareori cu intenția de a ajuta. E foarte greu să obții ajutorul poliției serviciilor sociale, organelor de putere locală. E trist și plictisitor să vorbești despre acest fapt. Fiecare din noi are în palmares cazuri de atitudine neglijentă a societății față de persoana sa. Multe bancuri țin de receptivitatea sectoarelor de exploatare a locuințelor vis-a-vis de nevoile oamenilor. Când se sparge vreo țevă și în ochii voștri se topește averea agonisită de o viață, apelezi, chemi specialistul de la SEL. Undeva în adâncurile sufletului speră că va veni cineva și te va ajuta, dar rațiunea îți indică - nu va veni nimeni. Și în majoritatea cazurilor rațiunea are dreptate. Constați cu tristețe că și în acest caz jlobia a luat vârf. Câțiva ani în urmă, Roger Salyer,

Directorul financiar al companiei „Live Technologies” din Columbus (Ohio) îmi vorbea despre America: „Sandu, dacă în țara asta muncești cinstit, plătești impozite, ai grijă de apropiatii tăi, ajută oamenii la nevoie - în țara asta poți face orice”. L-am invidiat.

NAȚIONALITĂȚI

Analiza particularităților naționale ar necesita un spațiu imens dar voi vorbi doar de câteva aspecte. Societatea noastră e împărțită în două grupuri etnice mari: moldovenii și rușii. Rușii trăiesc în Moldova liniștit având școli, limbă de comunicare, cărți, ziare, televiziune, radiou. Ei nu vorbesc limba statului.

Cind so-mpărțit noroc...

Majoritatea trăiesc doar cu știrile preluate de la TV rusă. Manifestă ignoranță totală față de cultura noastră autohtonă. Mai bine zis ei nici nu-și dau seama de existența ei. Întrebați-i cine e Sadoveanu sau cine e Grigorescu. Vă veți convinge de ceea ce spun. Noi știm cine e Ahmatova sau Savrasov. Ei nu știu... Aceste persoane trăiesc toată viața alături de noi, dar există în lumea lor, o lume absolut paralelă ce nu se intersectează cu lumea noastră. Ei au senzația perfectă că locuiesc pe undeva pe la Sankt-Petersburg, iar ciocnirile cu realitatea moldovenească nu sunt nimic altceva decât un scurt și nesemnificativ episod al zilei. Fiind cetățeni ai Moldovei consideră că Președintele lor este Putin. Pentru ei mai importantă e poziția lui Putin decât cea a Președintelui RM. Întrebarea care-i frământă mereu, indiferent în ce țară ex-URSS n-ar locui-din ce cauză limbii lor nu i se acordă statut de limba de stat? Cuvântul cheie al compatrioților noștri ruși este: "Наши". Să fim atenți, e vorba de cetățeni ai țării noastre egali în drepturi cu oricare din noi. Iar "Наши" pentru ei sunt: echipa de fotbal "Спартак Москва", hocheiștii de la "ЦСКА", militarii ruși din Cecenia. "Наши" sunt inventatorul pistolului automat Kalașnikov, boxerul Valuiev, generalul Lebedi, echipele sport-show în care participă Jirinovskii. Poetul Evtușenko e "наш поэт", dar Gr. Vieru e "наш" sau nu e "наш"? Aici e buba. Marea lor majoritate nu se asociază cu țara noastră. Nu au sentimente de patriotism, dragoste de patria, cu numele Moldova. „Почему? Мы очень

уважаем Молдавский народ, очень трудолюбивый народ". Da! Da! Pe deoparte sunt ei, iar pe cealaltă e "трудолюбивый молдавский народ". Dar c'nd încerci să vorbești despre toate astea te alegi cu o acuzare grea – asta instigă la ură națională. Nu instigă la nimic. Analizează și el niște realități.

Nota:
Prezentul articol a fost scris în 2005. Unele pasaje și-au pierdut actualitatea din cauza războiului declanșat de Rusia împotriva Ucrainei. De aia se publică fragmentat.

Vă invit să treceți pe la vecinii din blocul meu. Absoluta majoritate din ei nu au canalul de televizor ajustat la postul Moldova 1, nu mai vorbesc de Pro TV sau altele de acest gen.

În fond, tot ce fac ei fac doar prin prisma înțelegerii rusești a lucrurilor care întotdeauna se deosebește de cea social acceptată în țările ex-URSS. Călcând peste cultura noastră ei impun standardele lor.

O fac din neștire. Când te calcă boul pe picior -doare. Dar boul nu a făcut acest lucru din răutate. El pur și simplu n-a observat acest lucru, el n-a înțeles că v-a făcut un rău. Exteriorizarea celor spuse sunt sloganele traduse din limba rusă și afișate pe panourile publicitare: „Costume pentru bărbați din Franța”, „Oua de la producător”, „Sună pe prieteni, sună pe lucr”, „Dacă cafea atunci Golden Eagle”. Văzând asemenea perle nu-mi vine nimic altceva decât

să le sugerez: „Beți voi „cîcafeaua” voastră”. Dacă e să vorbim în acest sens de jlobism, vorba

lui Hristos: ei nu-și dau seama ce fac. Jlobismul e în noi, mai bine zis în acei dintre noi care nu înțeleg pe cât e de gravă batjocura. Mai întâi poporul a fost deznaționalizat, apoi transformat în jlobi, care astăzi nu mai sunt apti să sesizeze mirosul „ouălor de la producător” care în plină stradă le sunt băgate în nas. **Oameni buni, dacă nu ne trezim vom mânca „câcafeaua” toată viața.**

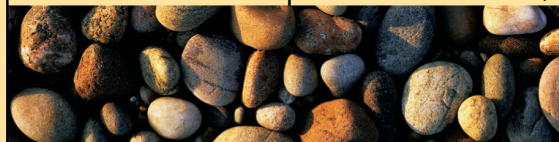
Moldovenii la rândul lor se împart și ei în două grupuri: moldoveni-moldoveni și moldoveni-români. Moldovenii - români de obicei manifestă verticalitate, tind spre cultura lor seculară, vorbesc preponderent o limbă corectă, citesc, se interesează, manifestă, inteligentă (uneori chiar mai multă decât românii puri). Moldovenii-moldoveni nu-și împovărează existența cu lucruri descrise mai sus. „Măncare esti, jin esti, cumătru esti – „tăt îi ghini și a să șibă cum trebi”. Moldovenii se înțeleg suficient de greu cu românii. Problema constă în modalitatea lor de comunicare. Comunicarea înseamnă emisie și recepție. Informația furnizată de vorbitor trebuie înțeleasă de ascultător. Ei uite, la moldoveni aici e toată „fișca”. Vorbitorul moldovean necunoscându-și limba întinde o bălbăitură groaznică care e recepționată de interlocutorul său. Interlocutorul, la rândul său, manifestă minuni în descifrarea neroziei furnizate de vorbitor înțelegându-i perfect gândul. Un minut mai târziu rolurile se inversează și vine rândul celeilalte persoane să manifeste capacități de descifrare a „potopului de cuvinte” moldovenești. Și ce credeți? O face de minune. Românul, în acest moment, stă deoparte, privește îngrozit la toate astea neînțelegând ce se întâmplă. „Domnilor parcă vorbiți românește dar nu vă înțeleg”. În general, cine a zis că limba română și cea moldovenească e una și aceeași limbă? Voi într-adevăr nu sesizați diferența? Aparent, fiind identice,

Alo Costea, priet. Audzi! Luni vini cumătru Leonea di la Italia și aduși o simeorcă, neagri. Da-da! Tași blea ș-asculti și-ț zic. Ii din nouidzăși și șăși. Caroe, pa liubomu, sună lu Vichea și-ntreabil nu vre el so ei.

moldovenească se deosebește prin utilizarea unor cuvinte de legătură care în română nu exista. Primul din ele provine de la vechiul cuvânt moldovean „belea” utilizat în varianta sa prescurtată „blea”. Celălalt vine de la cuvântul „nănaș”, sau „naș”, sau „nașu” transformat în limba vorbită în „nahu”. Astfel, fraza moldovenească sună în felul următor: „Dacă vreți și grați moldovinești blea, apă grați nahu”. Câtăni ani în urmă, la Chișinău, într-o scurtă deplasare în interes de serviciu, a venit o veche cunoștință de a mea - Delia, actriță la unul din teatrele din București. Pe la amiază, intrând în restaurant, comandă o

salată. „Ce fel de salate aveți?”. Chelnerul tânăr, bine școlit - „avem sălătă de „pepeni cu patlajeli”. Delia îmi povestea mai târziu. „Înțelesesem eu că „patlajeli” sunt roșii, dar servite în asemenea combinație exotică cu pepene” (care în română nu e nimic altceva decât „harbuz”) „Vă rog o salată”. În trei minute, salata era pe masă. „Și pepenii unde-s?” - lacatăi-s. „Unde?”, se miră Delia. - lacatăi-s, a băgat chelnerul degetul în farfurie. „Păi bine, aște-s castraveți!” - „Da eu și-am spus?” Trebuie să știm un lucru important, românul nici odată nu va înțelege ce doriți să-i comunicați dacă nu-i veți oferi explicații clare, exprimate prin

Panotajul stradal din Chișinău atestă: "Limba de Stat în Republica Moldova este limba jlobească".

Panou expus în sensul giratoriu din str. Petricani

Amplasarea producției publicitare la construcțiile Vantan

Imagine publicitară expusă în interiorul magazinului "Jardi" din Bd. Dacia.

cuvinte literare românești și fraze corecte.

Cel de-al doilea obstacol în comunicarea moldo-română e diferența de mentalitate. Cam vreo 15 ani în urmă, în epoca bișniței masive pe scări-le magazinului "Star" din Brașov stătea un biet moldovean. În față, pe un ziar răzmuiat de ploaie, avea întinse câteva lacăte de vânzare. Se apropie un român:

- De vânzare ?
- De vânzare !

Românul ridică de jos un lacăt, îl sucește în mână.
- E englezesc?
- Nu îi rusăsc.
- Sistemul e englezesc?
- Nu știu. E rusăsc.
- Uite vreau să-l iau... Dar mai întâi vreau să-l încerc acasă dacă merge. Dacă e bun îți plătesc banii.

- Și-i?! s-a uitat la el moldoveanul, neînțelegând cu ce untură îl unge românul.
- Uite, îl iau – explică românul, – îl montez la ușă și dacă merge vin și îți dau banii.

- Și-i?! Moldoveanul s-a ridicat de jos ofensat de modalitatea de abordare a businessului său de către fratele de peste Prut.
- Puni banii, ieț zamoku și dasfidanea.

Ceea ce mă amuză în mod deosebit e, acceântul Bucurăstean" al tinerelor noastre prezentatoare de televiziune. Doamne, săracele!, Fătălă" nu știu cum să se mai întoarcă „pă dos" ca să vorbească cât mai „românăștă" – „Pă tăritorii răpublicii să aștaptă ploi dă scurtă durată".

La început, credeam că toate vor merge altfel.

Acum, însă, după douăzeci de ani de independență jlobii continuă să scrie cu caractere chirilice, să numească leul – rublă, iar banul – copeică. Pe ușa unui cămin am citit: "Виндем крыште пентру бэнчъ. 25 коп. уна".
Dar cât de frumos a fost... La începutul anilor 90, rușii speriați de ardența revoluționară a moldovenilor au început la un moment dat, în mod isteric, să studieze limba română. Anume în acel timp, pe ușa policlinicii Nr.1 din Chișinău am citit una din cele mai ilustre inscripții realizate vreo dată cu caractere latine „Sdacea kala na iaițeglist".

Cultura noastră moldo-rusă însă are și ea hotarele ei. Această cultură se sfârșește la 98 de kilometri de Chișinău, la Albița. Dincolo nimeni nu mai știe de Kobzon, de Kirkorov, de Starii Melinik sau de Jirinovskii. Acolo începe ȚARA.

INFLUENȚE

Principala sursă de educație a acestui segment al populației este televiziunea rusă. Jlobii sunt categoria țintă, asupra minții cărora este focalizată cultura amorală a romantizării banditismului și relațiilor jlobesti în societate realizată cu brio de propaganda televiziunii

nilor rusești.

E impresionant, dar atunci când televiziunea rusă transmite capodopere adevărate ale marii sale culturi, fie ea clasică sau contemporană jlobii rămân indiferenți. Sunt excluși din acest circuit. Posibil anume aici se profilează lipsa de cultură care se face observată în momentul în care tema discuției lunecă pe o treaptă superioară ce necesită un grad sporit de cunoștințe și abilități de analiză. Jlobii sunt lipsiți de capacități analitice. Nu pot discerne ce e bine și ce e rău. Din această cauză, ei sunt categoria cea mai vulnerabilă a societății în fața propagandei jlobești de care avem parte cu toții. Unul din trucerile utilizate frecvent de acest gen de propagandă este transferul atenției jlobilor din țările ex-sovietice de la problemele lor personale, spre problemele interne ale Rusiei afișându-le ca fiind cele mai importante și cele mai grave.

Atunci când din vina propriilor ofițeri s-a produs catastrofa submarinului „KURSK" o mulțime de țări aflate în aria accesibilității televiziunii rusești nu s-au mai putut spăla de „lodka lor". O jumătate de an n-am mai auzit nimic altceva decât „lodka și lodka". Da măi, mă gândeam, uite moldoveanii nu au „lodkă" și nu au atâtea probleme. Dar la urma urmei, ce avem noi cu „lodka" lor? E un exemplu clasic de reorientare a atenției publicului de la problemele reale a fiecărui individ spre problemele interne ale

rușilor pentru a putea fi ulterior ușor manipulați. Anume așa și se întâmplă. Jlobii sunt cei care nimeresc primii în mrejele suficient de primitive ale unei asemenea propagande. La fel a fost și în cazul Beslan și Budionovsk și multe alte cazuri în care poliția rusă a împușcat o grozăvie de oameni.

În timpul spectacolului „Nord-Ost", poliția rusă omoară peste 120 de spectatori otrăvindu-i cu gaz toxic, iar noi, ulterior, în mod forțat suntem impuși să suferim alături de poporul rus pentru tragediile pe care tot el le generează, de parcă noi, alături de ei, am dezlănțuit genocidul din Cecenia. Acest fenomen nu e unul ce ține doar de organele de propagandă ale acestei țări. E o metodă universală prin care sunt manipulate popoarele mici. Dar popor mic suntem tot din cauza jlobiei noastre, pentru

că nu am știut să ne orientăm la timp și cel puțin să optăm pentru intrarea în comunitatea unor popoare mai mari cu institute democratice dezvoltate. De ce n-am făcut acest lucru? Poate nu ne-a plăcut că acolo sunt prea puțini jlobi?

PERSPECTIVE

Jlobii tineri trebuie să știe că pecetea pe fruntea lor indică un singur lucru: ei au venit pe această lume pentru a fi proști, săraci și bolnavi. Perspectiva lor e un viitor nespălat, în care nici odată nu vor avea parte de o femeie frumoasă, de o mașină scumpă sau o excursie în străinătate. Iar perspectiva jlobilor mai în vârstă o vezi în alineatul cu „papa".

Cele bune.
Sandu Osadenco

